

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **N. T. T.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Kabud'ou, advokátem se sídlem ul. 1. máje 741, 738 01 Frýdek – Místek, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 1. 2004, č. j. OAM-266/AŘ-2001, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 9. 2004, č. j. 24 Az 201/2004-33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 1. 2004 zamítl ministr vnitra rozklad žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2000, č. j. OAM-1405/VL-14-02-2000, jímž žalovaný žalobci neudělil azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a jímž zároveň vyslovil, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, a rozhodnutí napadené rozkladem potvrdil.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce zdůraznil svou politickou činnost spočívající v distribuci vietnamských exilových novin v letech 1990 – 1991 a ve styku s disidenty, která u něj zakládá důvodné obavy z pronásledování, pokud by se vrátil do Vietnamu. Kromě nesprávného právního posouzení věci vytkl žalobce žalovanému i vady řízení, vymezené jednak obecně citovanými ustanoveními správního řádu, jednak tvrzením, že ani v řízení o rozkladu nebylo provedeno dostatečné dokazování, byť žalobce označil konkrétní důkazy. Proto žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí ministra vnitra zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 15. 9. 2004. V řízení před správním orgánem neshledal žádné vady a přisvědčil žalovanému i v právním posouzení věci: žalobce totiž požádal o udělení azylu po dvanácti letech pobytu v České republice především ve snaze legalizovat svůj zdejší pobyt, neboť mu bylo uděleno správní vyhoštění; aktivity, které sám žalobce označoval za politické, přitom nedosahovaly takové intenzity, aby mohly u žalobce založit odůvodněný strach z pronásledování.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) včas kasační stížnost. Domnívá se jednak, že soud nesprávně posoudil právní otázku [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“], neboť Vietnam není pro stěžovatele bezpečnou zemí původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu a stěžovatel by zde byl vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. O tom svědčí jednak skutečnosti uvedené v žalobě, jednak to, že stěžovatel vyznává principy demokratického uspořádání státu včetně pluralitního systému a že za své smýšlení by byl po návratu do vlasti vystaven pronásledování ze strany státních orgánů – jednak z důvodu náboženství a příslušnosti k určité sociální skupině, jednak pro zastávání určitých politických názorů. V České republice žije stěžovatel spořádaným životem již od roku 1989; věnuje se obchodu, a má zde tak zajištěno zaměstnání a bydlení, a nikdy neměl problémy se zdejšími státními orgány.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Závěrem stěžovatel požádal o to, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná; k některým tvrzením v ní obsaženým přitom Nejvyšší správní soud nepřihlížel.

Tvrzení o příslušnosti k určité sociální skupině a o pronásledování z důvodu náboženství se poprvé objevují až v kasační stížnosti: v řízení před krajským soudem (a ostatně ani ve správním řízení) se stěžovatel nezmínil o žádné své zvláštní sociální charakteristice ani o tom, že by mu ve Vietnamu bylo jakkoli na obtíž jeho náboženské vyznání (jímž je mimochodem, jak plyne ze správního spisu, buddhismus, k němuž se hlásí největší podíl nábožensky založených obyvatel Vietnamu; to svědčí o účelovosti stěžovatelova tvrzení). K těmto tvrzením, resp. v nich uváděným skutečnostem, proto Nejvyšší správní soud nepřihlížel (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Soud tak přezkoumal námitku nesprávného právního posouzení věci na základě ostatních skutečností uváděných stěžovatelem; nepřisvědčil mu však. Samotný odkaz na „skutečnosti uvedené v žalobě“ je v kasačním řízení nedostatečný: není totiž povinností kasačního soudu dovozovat za stěžovatele, které z údajů uváděných v žalobě považuje

za určující i v kasačním řízení. Stěžovatelovo tvrzení o tom, že splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, se tak opírá jen o jeho obavu z toho, že by byl ve vlasti pronásledován pro svou úctu k idejím demokracie a politického pluralismu. Tato obava však není důvodná. Nejvyšší správní soud – stejně jako orgán rozhodující o rozkladu a krajský soud – má stěžovatelova tvrzení o jeho politické angažovanosti za přehnaná. Nelze zpochybnit, že stěžovatel před patnácti lety pomáhal šířit mezi zde usedlými krajany vietnamské noviny, jejichž politický apel vystihoval i stěžovatelovo vlastní přesvědčení o způsobu správy věcí veřejných; i pokud však stěžovatel dával v té době či později najevo tyto své politické názory (což není jisté – sám uváděl pouze tolik, že obsah některých článků tlumočil českým občanům, čímž nutně nevyjadřoval své vlastní postoje), nikdy tím ani nevzbudil pozornost státních orgánů své země, natožpak aby z jejich strany byl zkracován na svých základních právech tak, jak to stanoví § 12 zákona o azylu, nebo aby se takového bezpráví musel obávat. Sám připustil, že nikdy neměl problémy se zastupitelským úřadem své země, když si potřeboval prodloužit vízum, či přímo s úřady ve Vietnamu, které mu zase běžným postupem vystavily osvědčení o způsobilosti k sňatku; úvahy o tom, že státní orgány ve stěžovatelově věci záměrně postupují tak, jako by mu nic nemohly vytknout, aby v něm nevyvolaly obavu z návratu či podezření, že po návratu do vlasti bude za vše postižen zpětně, nejsou nic než spekulace. Tento dojem ještě posiluje skutečnost, že stěžovatel vstoupil do azylového řízení až po dvanácti letech pobytu v České republice, i když o přiznání statutu uprchlíka mohl požádat podle tehdy nově vydaného zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících, již na počátku roku 1991, kdy jeho politická aktivita vrcholila a kdy u něj mohly vyvstat obavy z následků.

Skutečným motivem stěžovatelovy žádosti o azyl, jak plyne z jeho skutkového příběhu, je snaha vyhnout se správnímu vyhoštění a moci legálně pobývat na území České republiky, kde stěžovatel podniká a kde navázal i osobní svazky. Takové motivy - které mohou pramenit ze subjektivní potřeby ekonomické úspěšnosti či z touhy po citovém zázemí – však nejsou důvody pro udělení azylu. Institut azylu je krajním prostředkem k ochraně cizinců v poměrně úzce vymezených případech porušování lidských práv; jeho účelem naproti tomu není zamezit správnímu vyhoštění v případech, kdy cizinec v důsledku vlastní nečinnosti pobývá na území bez povolení a do vlasti se vrátit nechce, protože v současné zemi pobytu si již zvykl a je zde více spokojen.

Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce (stěžovatel) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu